

CYFARFOD	Y CYNGOR
DYDDIAD	9fed o Orffennaf 2015
TEITL YR ADRODDIAD	CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL Y CYNGOR
PWRPAS	Adolygu Cydbwysedd Gwleidyddol y Cyngor
ARGYMHELLIAD	Dyrannu Seddau ar Bwyllgorau
AWDUR	Cynghorydd Dyfed Edwards
SWYDDOG CYSYLLTIOL	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

1. CYFLWYNIAD

1.1 Yn dilyn newidiadau mewn aelodaeth grwpiau gwleidyddol, mae cyfansoddiad gwleidyddol y Cyngor fel a ganlyn:-

Plaid Cymru	37
Annibynnol	18
Llais Gwynedd	10
Llafur	5
Democratiaid Rhyddfrydol	2
Aelod Unigol	2

Cyfanswm **74**

1.2 Mae un sedd wag ar hyn o bryd, ward Morfa Nefyn. (Gweler 4.1 isod)

2. DYRANIAD Y SEDDAU AR BWYLLGORAU

2.1 I atgoffa'r aelodau, nodir yma'r pedair prif reol yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 ynglŷn â dyrannu seddau:-

2.2 (a) Ni chaiff pob sedd ar bwyllgor ei dyrannu i'r un grŵp gwleidyddol;

(b) Rhaid dyrannu mwyafrif y seddau ar bwyllgor i grŵp gwleidyddol os yw nifer y personau sy'n perthyn i'r grŵp yn fwyafrif o aelodau'r Cyngor;

(c) Yn amodol ar baragraffau (a) a (b) uchod, bydd nifer y seddau ar y pwyllgorau cyffredin a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un fath â'r nifer o'r holl seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor;

(ch) Yn amodol ar (a),(b) ac (c) uchod, bydd nifer y seddau ar bwyllgor a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un gyfran o'r seddau ar y pwyllgor â'r nifer o seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor.

2.3 Er mwyn sicrhau y glynir wrth y rheolau hyn, mae'r Cyngor wedi bod yn ymdrin â phwyllgorau mewn blociau gwahanol yn y gorffennol. Mae hyn yn ei gwneud yn haws i sicrhau y glynir wrth reol (c) ym mharagraff 2.2 uchod hefyd.

3. NEWIDIADAU I DDYRANIAD Y SEDDAU AR BWYLLGORAU

- 3.1 Mae'r newid yn y cydbwysedd gwleidyddol yn golygu bod Plaid Cymru yn ennill sedd ar y Pwyllgor Craffu Cymunedau a'r Pwyllgor Archwilio ar draul Grŵp LLais Gwynedd sydd yn colli sedd ar y ddau Bwyllgor.
- 3.2 Golyga hefyd fod Plaid Cymru yn ennill sedd ar y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd, y Pwyllgor Iaith, Pwyllgor Cynllunio a'r Pwyllgor Trwyddedu Canolog ar draul Grŵp Llais Gwynedd sydd yn colli un sedd ar bob un o'r Pwyllgorau hynny.
- 3.3 Golyga hefyd fod Plaid Cymru yn ennill sedd ar Pwyllgor Pensiynau ac ar Bwyllgor CYSAG ar draul Grŵp Llais Gwynedd sydd yn colli sedd ar y Pwyllgorau hynny. (Gweler **Atodiad A**)

4. YSTYRIAETHAU ERAILL

- 4.1 Yn ychwanegol, dylid nodi y cynhelir is-etholiad yn ward Morfa Nefyn heddiw (9fed o Orffennaf 2015). Bydd yn ofynnol ystyried os oes effaith ar y cydbwysedd gwleidyddol yng nghyfarfod nesaf y Cyngor Llawn ar 8fed o Hydref, 2015.

5. ARGYMHELLIAD

Gofynnir i'r Cyngor drafod a chytuno ar y newid i ddyraniad y seddau ar y pwyllgorau fel y noder yn 3.1 - 3.3 uchod yn unol â chytundeb y Grŵp Busnes.

ATODIAD A

PWYLLGORAU CRAFFU

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol	Aelod Unigol
Corfforaethol	9	4	3	1	1	
Cymunedau	9	4	2	1	1	1
Gwasanaethau	9	4	3	1		1
Archwilio	9	5	2	2		

PWYLLGORAU ERAILL

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol	Aelod Unigol
Gwasanaethau Democratiaeth	8	4	2	1		
Iaith	8	4	2	1		
Cynllunio	8	3	2	1	1	
Trwyddedu Canolog	8	4	2			1
Apelau Cyflogaeth	3	1	1	1		1
Penodi Prif Swyddogion	7	4	2	1	1	

Nifer y seddau	78	37	21	10	4	4	154
-----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	----------	----------	------------

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol	Aelod Unigol
Pensiynau	3	2	0	1	1	
Cydbwyllgor Ymgynghorol Lleol	6	2	2	1		
Cydbwyllgor Addysg Anghenion Arbennig	3	2	1			1
Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd	4 (3 sedd ac un eilydd)	2	1	1		
CYSAG	4	2	1			

Cyfanswm y Seddau	98	47	26	13	5	5	194
--------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	----------	----------	------------